

Viheralueohjelma 2012-2025

Internetkyselyn 1.11.-20.11.2011 tulokset

Sisältö

Johdanto	
Asukaskysely	4
Yhteenveto	
1) Rasti ruutuun -osuus	5
Sukupuoli ja ikä	5
Perhetyyppi ja talotyyppi	6
Viheralueiden	
käyttö	7
riittävyys	
yhteenveto	8
suuralueittain	9
hoidon taso	
yhteenveto	10
suuralueittain	11
saavutettavuus	
yhteenveto	12
suuralueittain	13
käyttökerrat kesällä	
yhteenveto	14
suuralueittain	15
käyttökerrat talvella	
yhteenveto	17
suuralueittain	18
Mitä toivotaan lisää?	20
2) Merkitse kartalle -osuus	21

Johdanto

Viheralueohjelma on pitkän aikavälin suunnitelma, jolla ohjataan Lahden viheralueiden suunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa. Se käsittää kaupungin omistamista viheralueista rakennetut puistot ja leikkialueet, metsä-, pelto- ja niittyalueet, liikunta- ja liikennealueisiin liittyvät viheralueet, kaupungin omistamien kiinteistöjen piha-alueet sekä ranta- ja vesistöalueet. Viheralueohjelmassa tunnistetaan Lahden viheralueiden erityispiirteet ja vahvuudet, keskeisimmät heikkoudet, uhat ja mahdollisuudet sekä määritellään tulevaisuuden tavoitteet ja toimenpiteet.

Lahden viheralueohjelma 2012-2025 laaditaan vuorovaikutuksessa asukkaiden, eri sidosryhmien ja kaupungin hallintokuntien kesken.

Asukkaiden näkemyksiä viheralueiden nykytilasta ja kehittämistarpeista selvitettiin nettikyselyllä marraskuussa 2011 sekä asukastilaisuuksissa marras-joulukuussa 2011. Nettikyselyn "Rasti ruutuun" -osuuteen osallistui 102 asukasta ja "Merkitse kartalle" -osuuteen 212 asukasta. Vastausprosentti jäi alhaiseksi, joten täysin luotettavia johtopäätöksiä kyselystä ei voida tehdä. Tulokset antavat kuitenkin suuntaa viheralueohjelman tavoitteiden määrittelylle.

Myös asukastilaisuuksissa, kaupunginvaltuustolta, tekniseltä lautakunnalta, aluekummeilta ja hallintokunnilta syksyn 2011 aikana saatu palaute otetaan huomioon viheralueohjelman laadinnassa.

Asukaskysely, yhteenveto

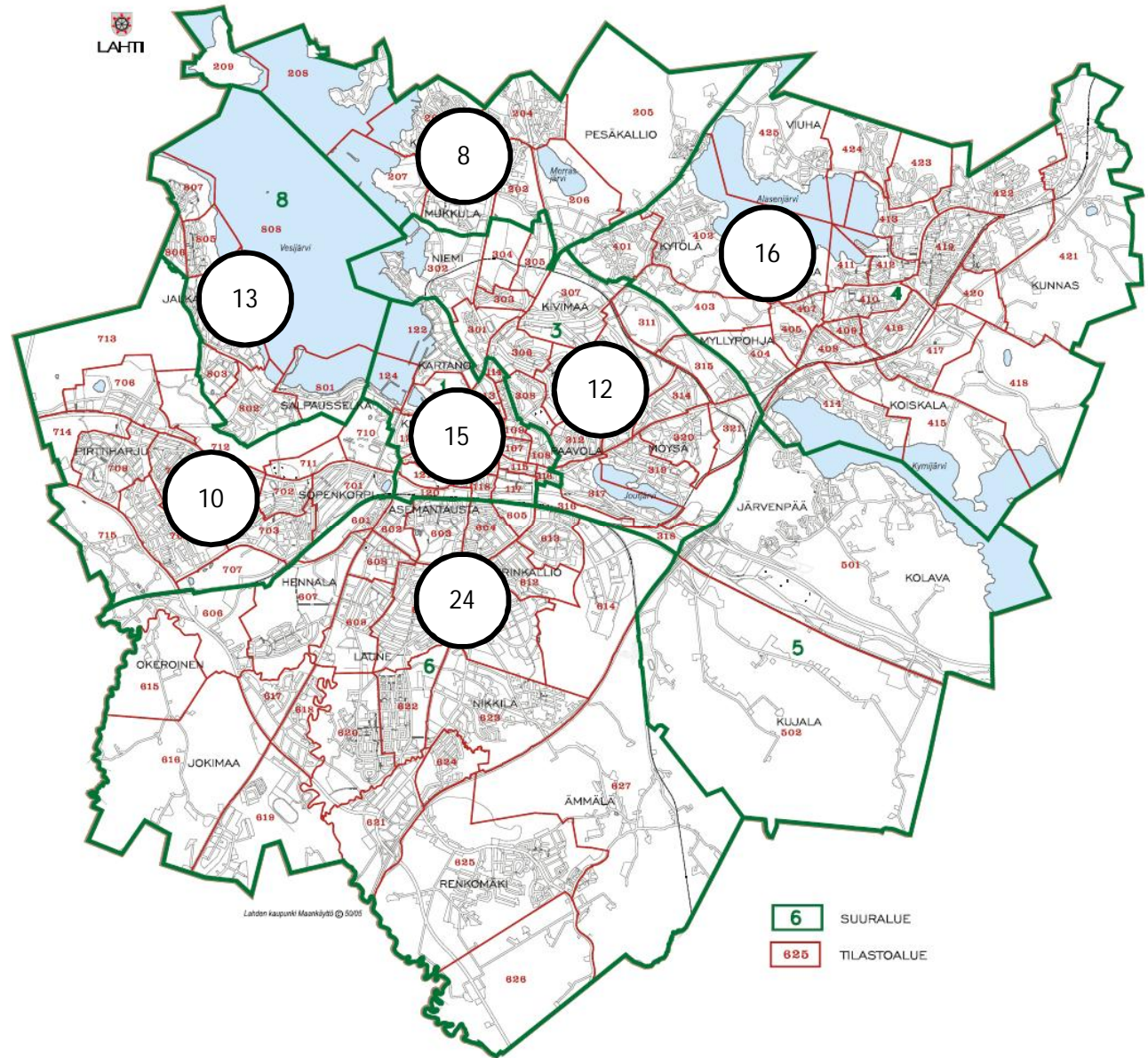
Asukaskysely toteutettiin marraskuussa 2011. Kyselyyn oli mahdollisuus vastata internetissä 1.11.-20.11.2011. Kyselystä tiedotettiin paikallislehtiin, radion ja internetin kautta.

Kyselyn tuloksia hyödynnetään Lahden viheralueohjelman 2012-2025 tavoitteiden määrittelyssä ja laadinnassa.

Kyselyn 1-osioon ("Rasti ruutuun") osallistui 102 vastaajaa, joista asuinalueensa ilmoittaneita oli seuraavasti:

- Keskusta 15
- Mukkula 8
- Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi 12
- Ahtiala 16
- Laune 24
- Kärpänen 10
- Jalkaranta 13
- Muut kunnat 2

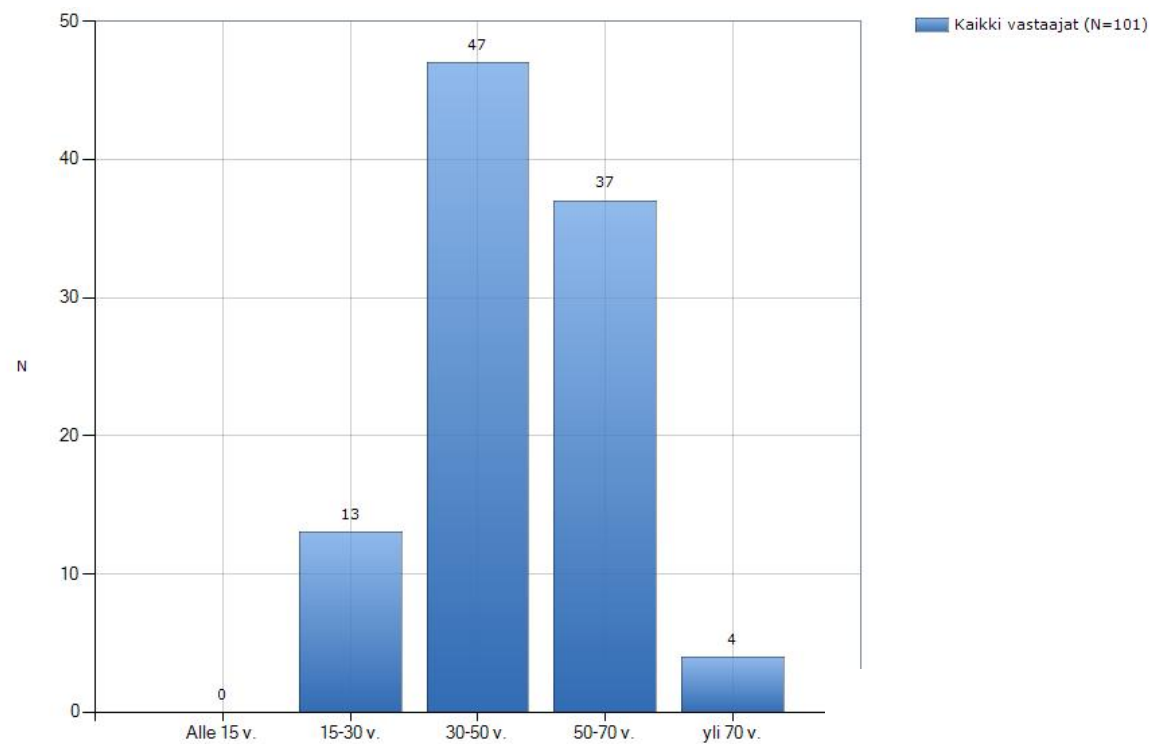
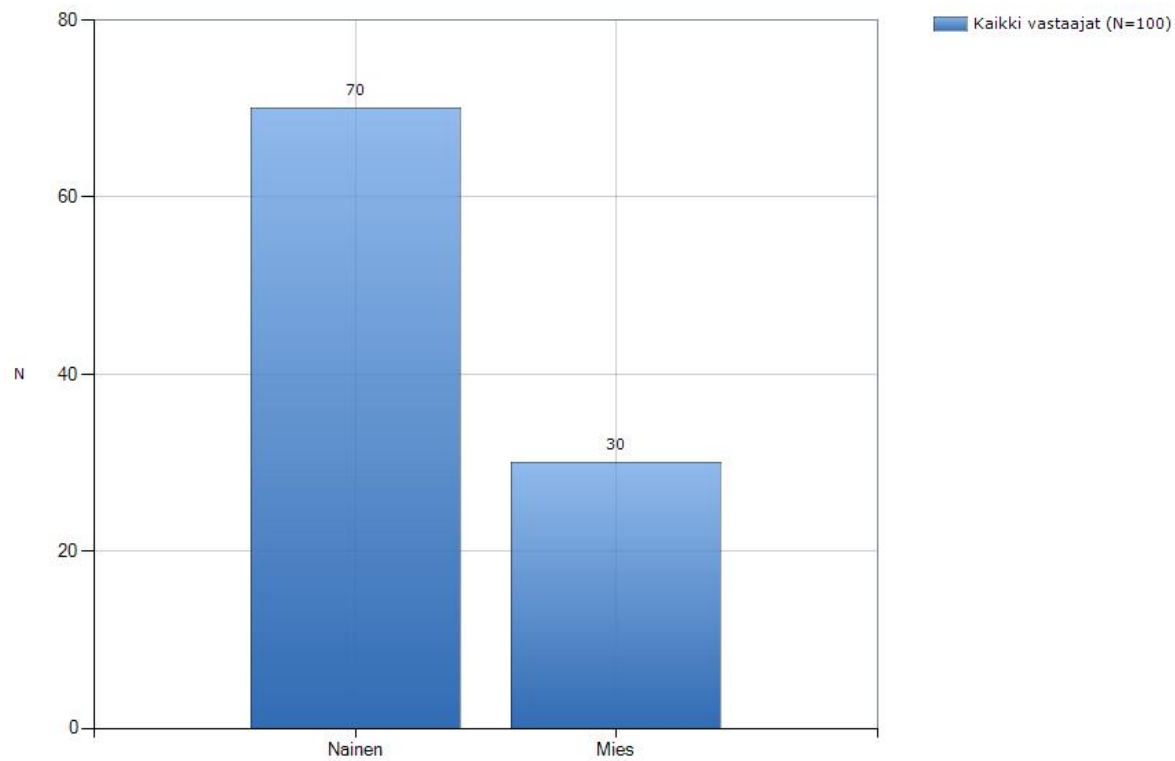
Kyselyn 2-osioon ("Kerro kartalla") osallistui 212 vastaajaa.

Asukaskysely, yhteenveto

Taustatiedot: sukupuoli ja ikä

Asukaskyselyyn osallistuneista 70 % oli naisia ja 30 % miehiä. Vastaajista noin puolet oli iältään 30-50-vuotiaita ja lähes 40% 50-70-vuotiaita.

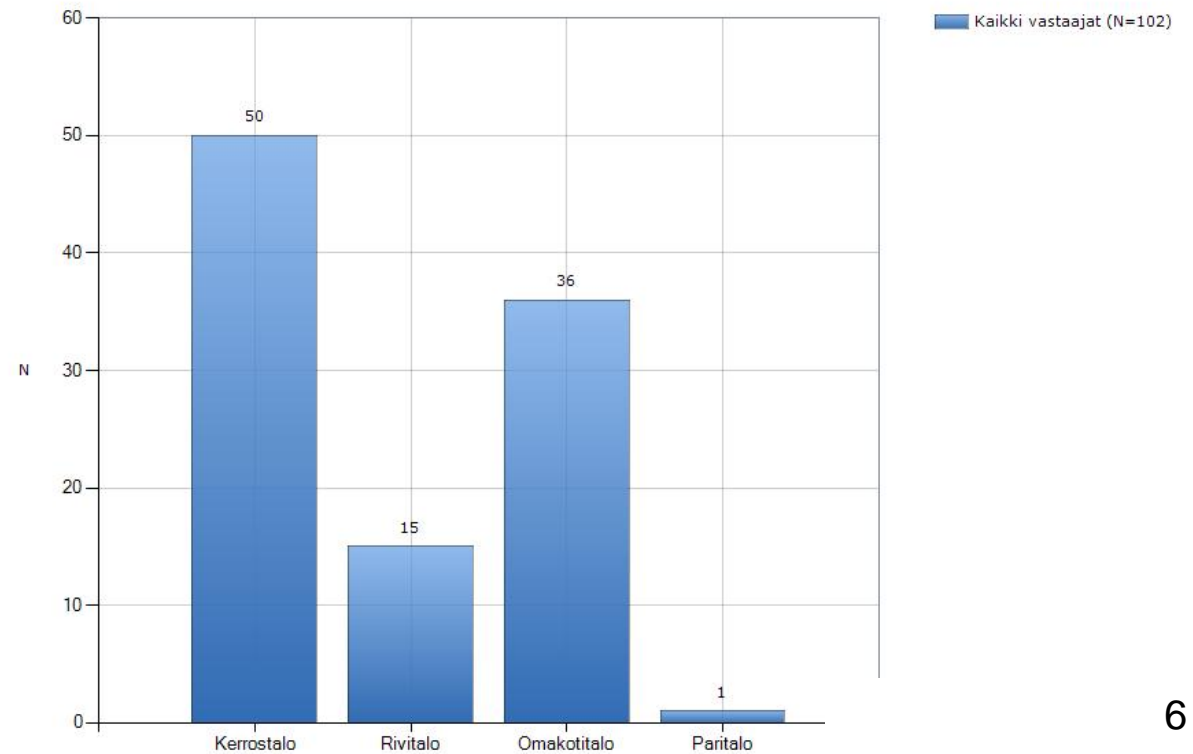
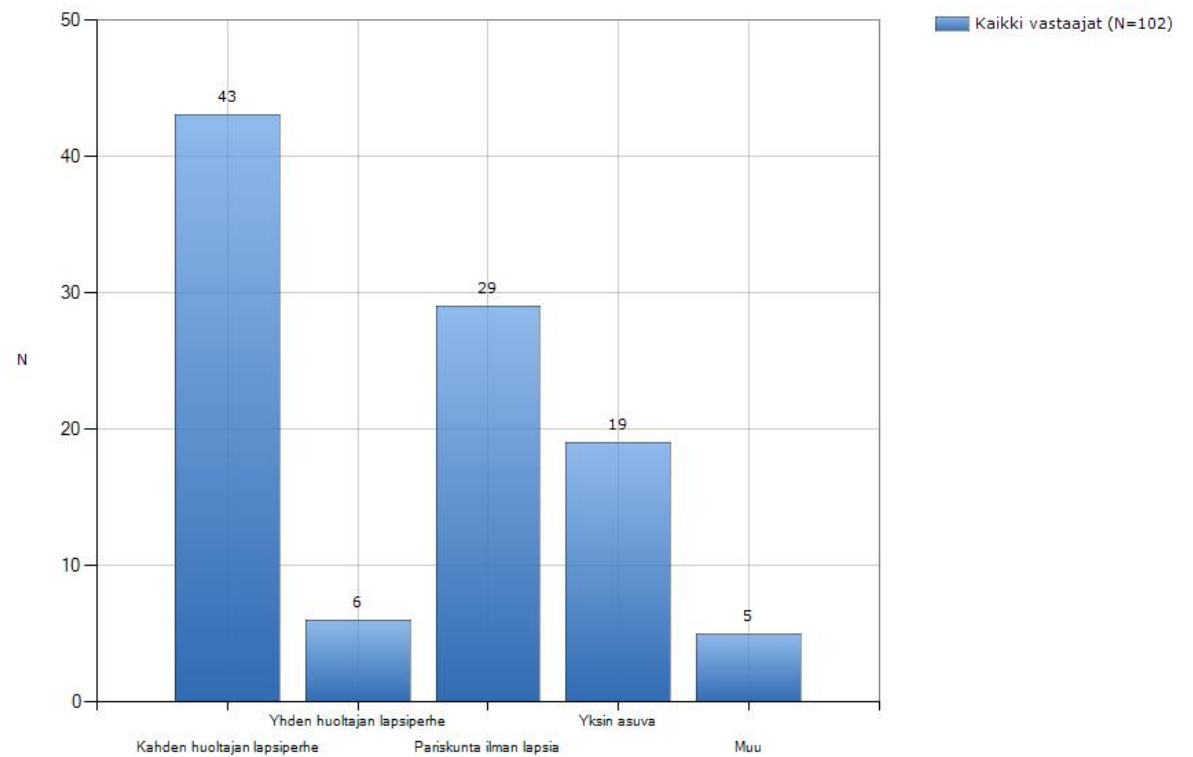
Asukaskysely , yhteenveto

Taustatiedot: perhetyyppi

Asukaskyselyyn osallistuneista vajaa puolet asuu kahden huoltajan lapsiperheessä. Toiseksi yleisin vastaajaryhmä oli pariskunnat ilman lapsia (29%). Yksin asuvia oli 19 %, yhden huoltajan lapsiperheitä 6 % ja muita 5 % kyselyyn osallistuneista.

Taustatiedot: talotyyppi

Asukaskyselyyn vastanneista asui puolet asui kerrostalossa, 36 % omakotitalossa, 15 % rivitalossa ja 1 % paritalossa.

Asukaskysely, viheralueiden käyttö

Asukaskyselyyn vastanneista valtaosa ulkoilee ja lenkkeilee viheralueilla. Yleistä on myös luonnontarkkailu ja leikkiminen tai retkeileminen lasten kanssa. Viheralueilla vietetään melko paljon aikaa istuskelemalla ja oleskelemalla sekä lemmikkieläimiä ulkoiluttaen ja marjastaen ja sienestäen. Viheralueita käytetään paljon lisäksi työ- tai koulumatkaan.

Keskustassa, Ahtialassa ja Jalkarannassa sekä Mukkulassa ja Kärpässä ulkoillaan / lenkkeillään hieman vastaajien keskiarvoa enemmän, Launeella vähiten.

Viheralueilla leikitään / retkeillään lasten kanssa Ahtialassa ja Launeella hieman useammin kuin vastaajat keskimäärin, Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueella vähemmän.

Launeen alueella lemmikkieläimien ulkoiluttaminen viheralueilla on yleisempää kuin muilla alueilla, Mukkulassa ja Jalkarannassa vähäisintä.

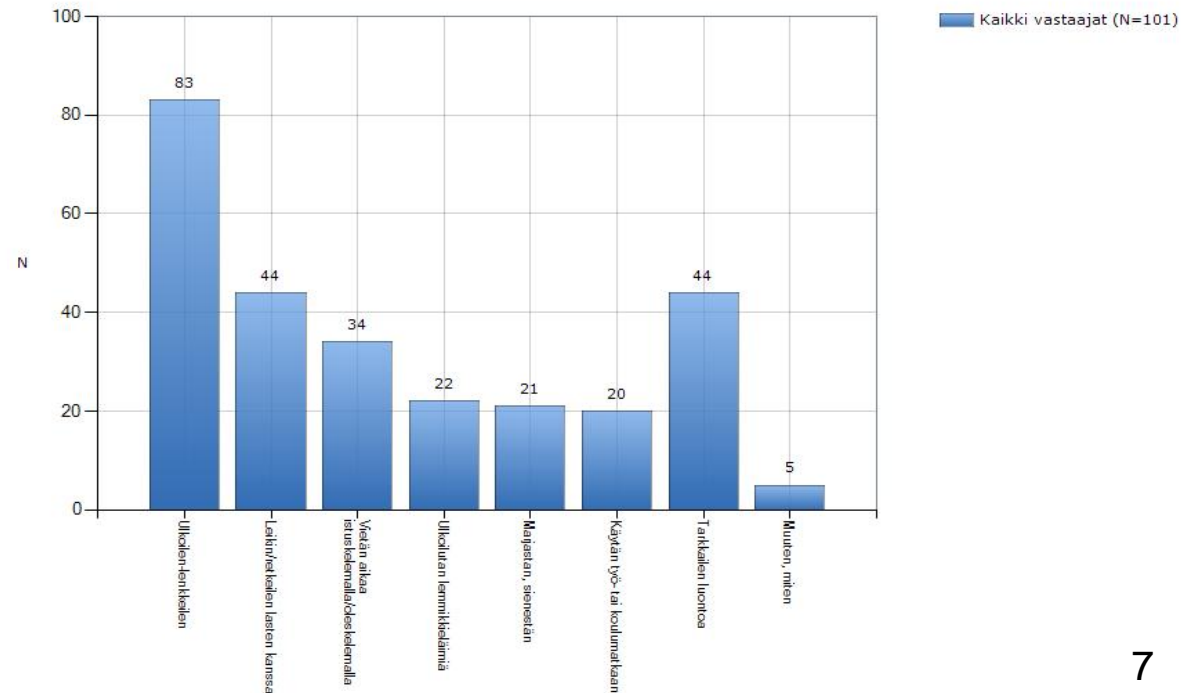
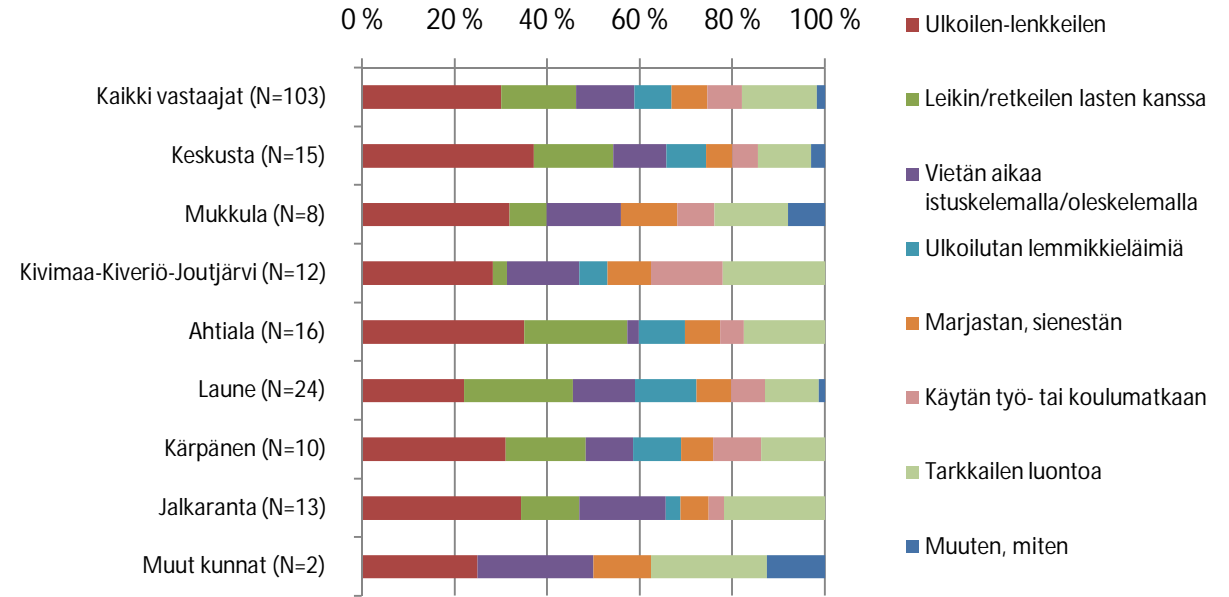
Vastaajista mukkulalaiset ja ulkopaikkakuntalaiset marjastavat ja sienestävät eniten, keskustassa asuvat vähemmän.

Työ- tai koulumatkaan viheralueita käytetään Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueella keskimääräistä enemmän, Jalkarannassa ja muissa kunnissa vähemmän.

Jalkarantalaiset, Kivimaa-Kiveriö-Joutjärven ja muiden kuntien vastaajat tarkkailevat luontoa hieman keskiarvoa useammin, keskustan ja Launeen asukkaat vähemmän.

Lisäksi luontoa mm. valokuvataan ja viheralueilla käydään pelailemassa.

Kerro omasta Lahden viheralueiden käytöstäsi rastittamalla sopiva(t) vaihtoehto/-ehdot. Miten yleensä vietät aikaasi yleisillä viheralueilla?

Asukaskysely, viheralueiden riittävyys

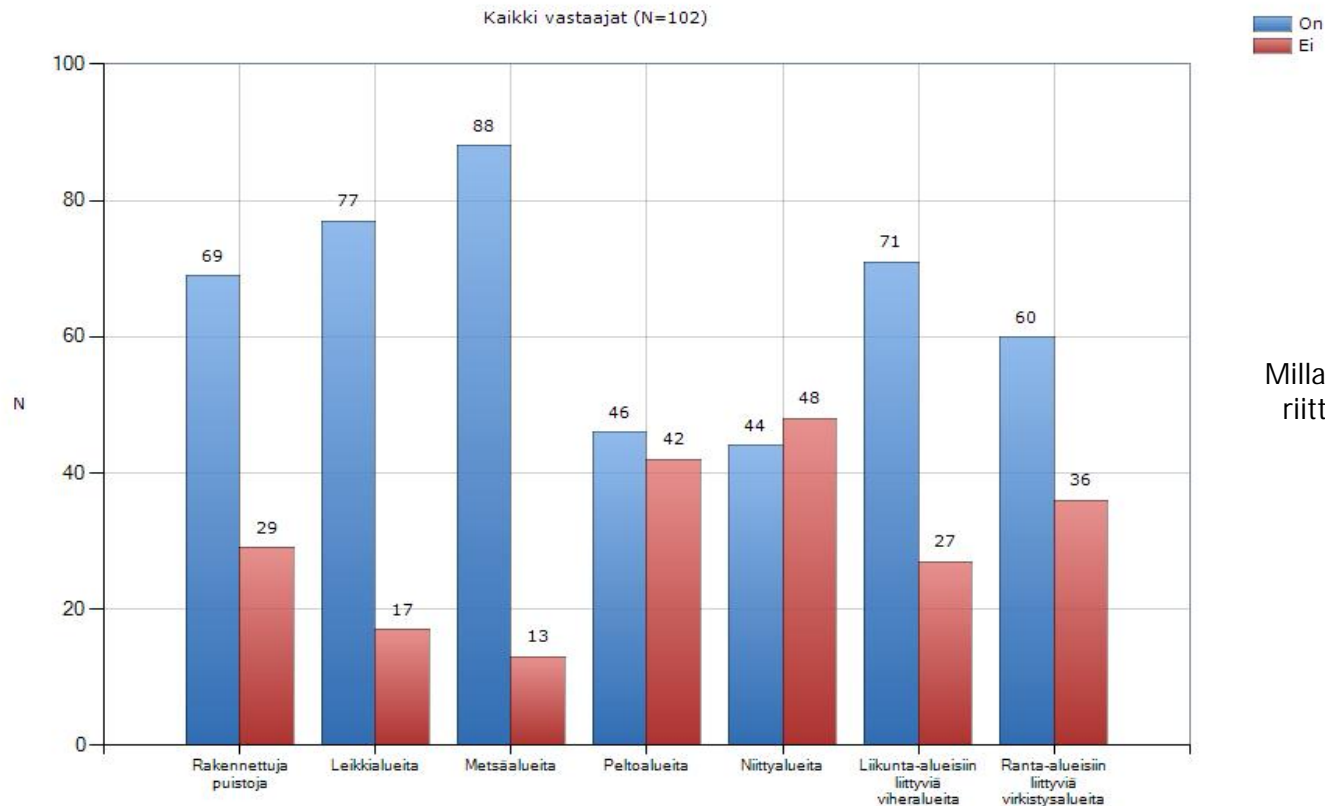
Valtaosa vastaajista pitää metsäalueiden määrää riittävänä. Samoin leikkialueiden määrää pidetään melko riittävänä. Ulkopaikkakuntalaiset vastaajat toivovat eniten metsäalueiden lisäystä, Mukkulan vastaajista taas 100 % on tyytyväisiä metsäalueiden määrään.

Leikkialueiden määrän lisäystä toivovat vastaajista eniten mukkulalaiset ja ahtialalaiset.

Rakennettujen puistojen ja liikunta-alueiden määrää kaksi vastaajaa kolmesta pitää riittävänä, mutta yksi kolmesta toivoo niiden määrän lisäystä. Eniten lisäystä toivotaan Ahtialassa ja Kärpässä, vähiten Mukkulassa ja ulkokunnissa.

Rantojen viheralueiden määrää 60 % vastaajista pitää riittävänä, mutta 36 % liian vähäisinä. Suurin puute niistä on vastaajien mielestä Launeella ja Kärpässä sekä ulkopaikkakunnissa. Paras tilanne on Jalkarannassa, jossa 100 % vastaajista on tyytyväisiä rantojen viheralueiden määrään. Hyvä tilanne on myös Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueella sekä keskustassa.

Pelto- ja niittyalueiden määrään noin puolet vastaajista on tyytyväisiä, puolet toivoo lisäystä. Riittävimpana peltoalueiden määrää pidetään Ahtialassa, turhan vähäisenä Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueella. Niittyjen määrään tyytyväisimpiä ollaan Mukkulassa ja Ahtialassa, tyytymättömiä Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueella sekä Kärpässä.

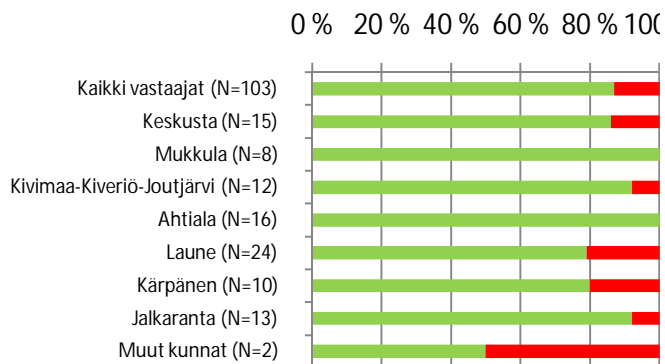

Millaiseksi arvioit viheralueiden riittävyyden asuinalueellasi?

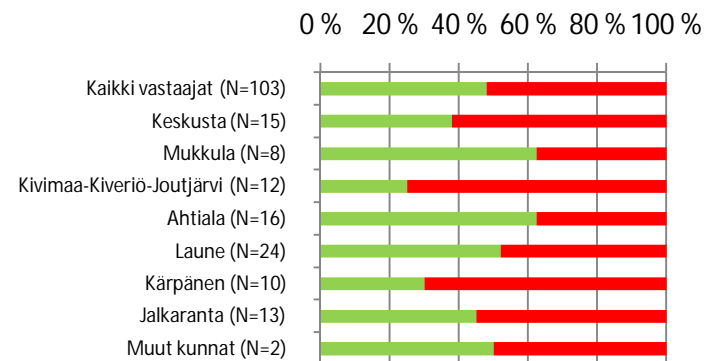
Asukaskysely, viheralueiden riittävyys suuralueittain

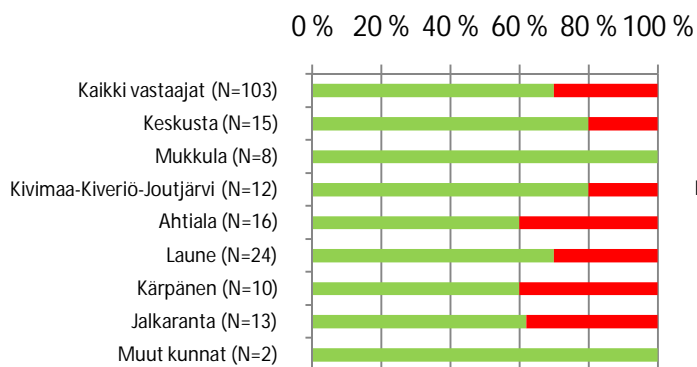
Onko asuinalueellasi riittävästi metsäalueita?

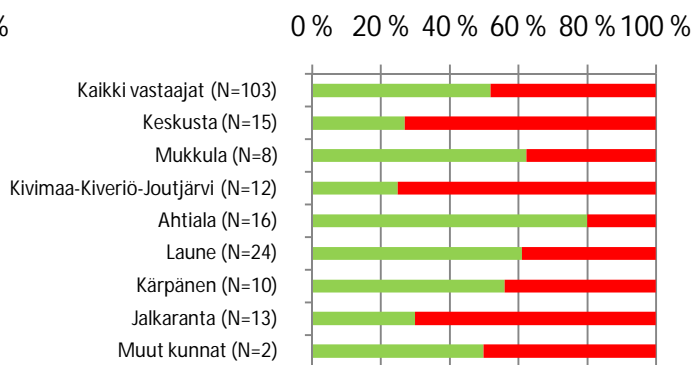
Onko asuinalueellasi riittävästi niittyalueita?

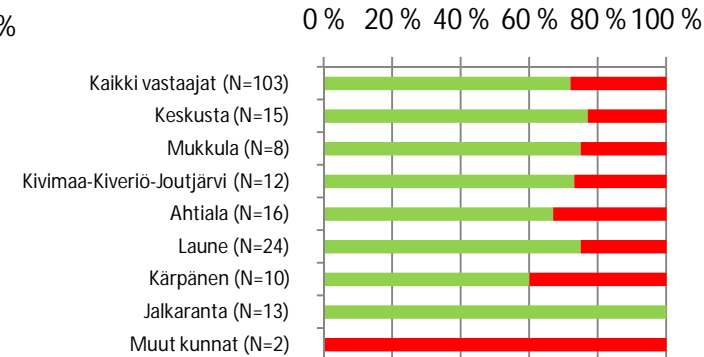
Onko asuinalueellasi riittävästi rakennettuja puistoja?

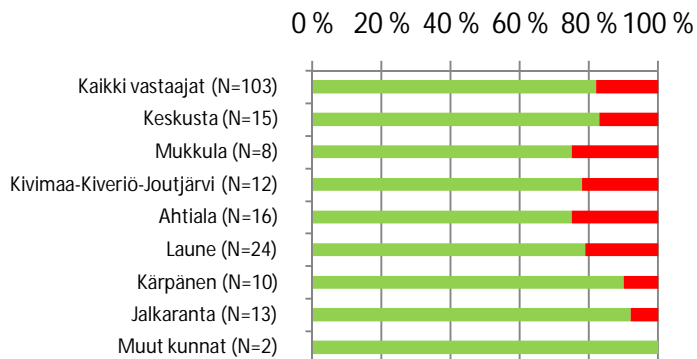
Onko asuinalueellasi riittävästi peltoalueita?

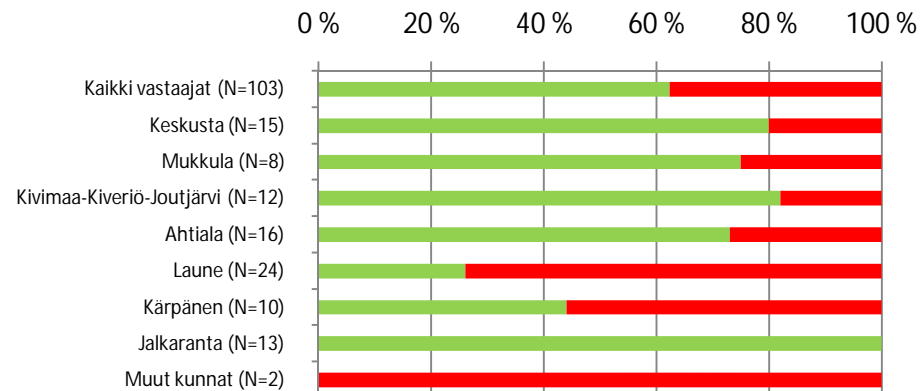
Onko asuinalueellasi riittävästi liikunta-alueisiin liittyviä viheralueita?

Onko asuinalueellasi riittävästi leikkialueita?

Onko asuinalueellasi riittävästi ranta-alueisiin liittyviä viheralueita?

Asukaskysely, viheralueiden hoito

Tyytyväisimpiä vastaajat ovat leikkialueiden hoitoon, minkä yli puolet arvioi hyväksi. Kohtuullisen tyytyväisiä ollaan myös metsäalueiden, rakennettujen puistojen ja liikunta-alueiden hoitoon. Tyytymättömmimpiä ollaan niittyalueiden hoitoon, mitä 16 % vastaajista pitää huonona ja vain 37 % hyvänä.

Parhaimpina rakennettujen puistojen hoitoa pidetään Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueella ja Mukkulassa sekä ulkokunnissa, missä 100 % vastaajista pitää rakennettujen puistojen hoitoa hyvänä tai välttävänä. Eniten hajontaa on keskustan alueen vastaajissa, joista kolme viidestä pitää puistojen hoitoa hyvänä, mutta lähes joka seitsemäs huonona. Yhtä iso tyytymättömien osuus on Launeella.

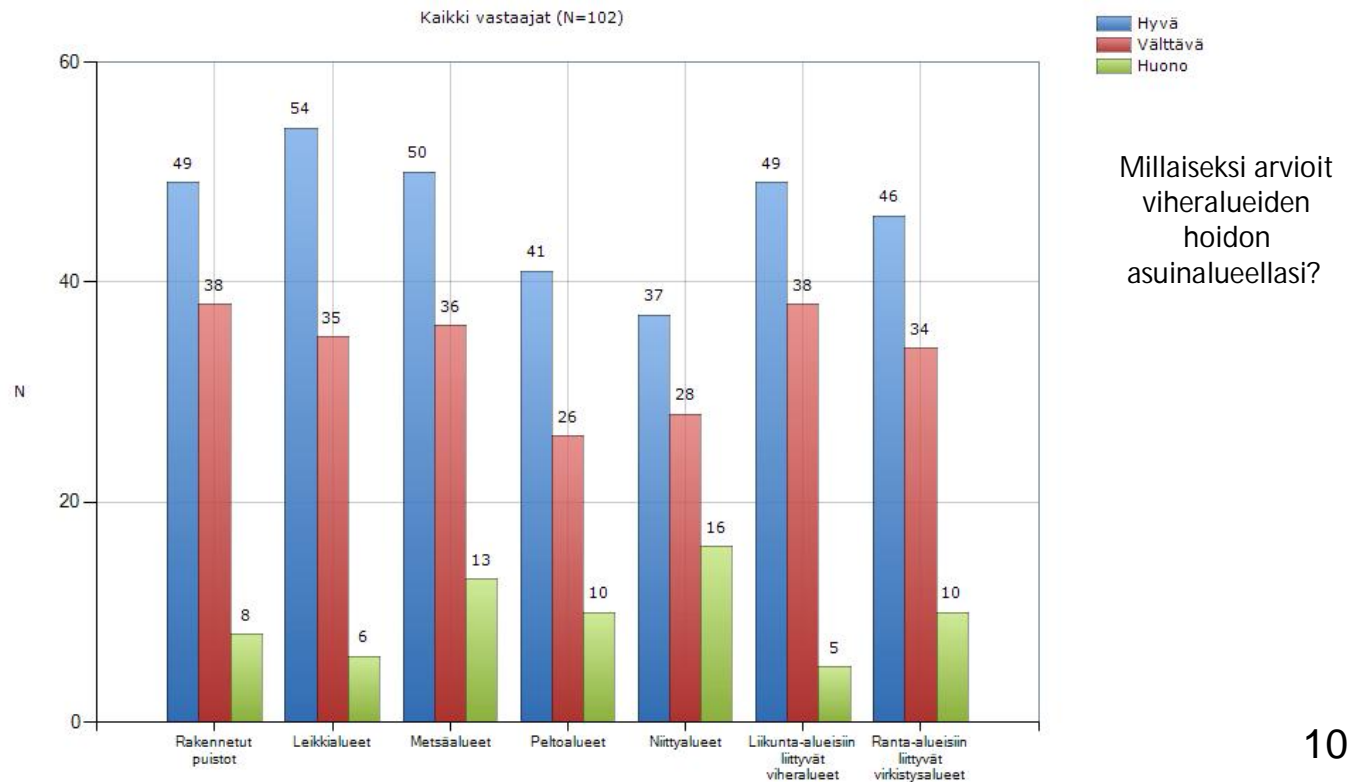
Leikkialueiden hoitoon tyytyväisimpiä ollaan Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueella, jossa yli 85 % pitää hoitoa hyvänä. Ahtialassa puolet pitää leikkialueiden hoitoa hyvänä ja toinen puoli välttävänä. Huonoimpana leikkialueiden hoitoa pidetään Mukkulassa, jossa n. 15 % vastaajista pitää sitä huonona.

Metsäalueiden hoitoon ollaan tyytyväisimpiä Jalkarannassa sekä Mukkulassa. Näissä huonona metsien hoitoa ei pidä yksikään vastaajista, hyvänä pitää n. 40-50 %. Eniten hajontaa on Ahtialassa, jossa kaksi kolmesta vastaajasta pitää hoitoa hyvänä, mutta lähes joka kymmenes huonona. Yleisesti tyytymättömmimpiä metsien hoitoon ollaan Launeella, jossa lähes 30 % pitää metsien hoitoa huonona.

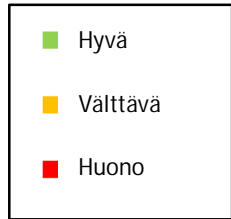
Mukkulan ja muiden kuntien vastaajat arvioivat peltoalueiden hoidon hyväksi tai välttäväksi. Eniten hajontaa on Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueella, jossa kolme neljästä pitää hoitoa hyvänä, mutta neljäs huonona. Yleisesti tyytymättömmimpiä peltoalueiden hoitoon ollaan keskustassa.

Niittyalueiden hoitoa vastaajat pitävät hyvänä tai välttävänä Kärpäsessä, Mukkulassa ja muissa kunnissa. Eniten hajontaa on Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueella, jossa 75 % vastaajista pitää hoitoa hyvänä, mutta 25 % vastaajista huonona. Huonoimpana niittyalueiden hoidon asuinalueellaan kokevat Launeella asuvat vastaajat.

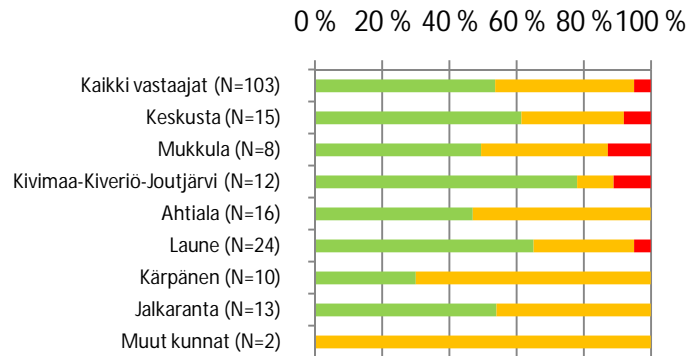
Liikunta-alueiden hoitoon tyytyväisimpiä ollaan Jalkarannassa, jossa yli puolet pitää sitä hyvänä ja loput välttävänä. Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi -alueella hoitoa hyvänä pitävien osuus on suurin (lähes 80 %), mutta yli 10% vastaajista pitää sitä huonona. Suurin hoitoa huonona pitävien osuus on Mukkulassa, n. 15 %.

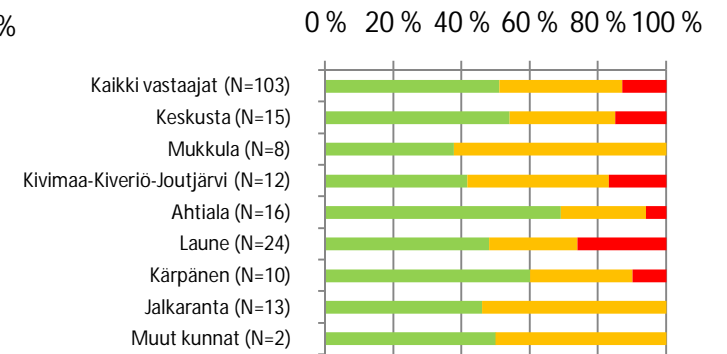
Asukaskysely, viheralueiden hoito suuralueittain

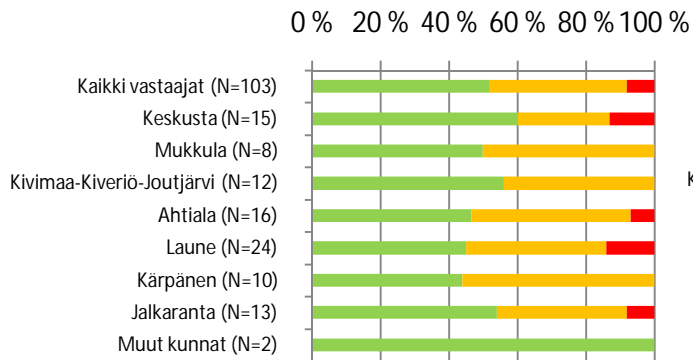
Millaiseksi arvioit liikunta-alueisiin liittyvien viheralueiden hoidon asuinalueellasi?

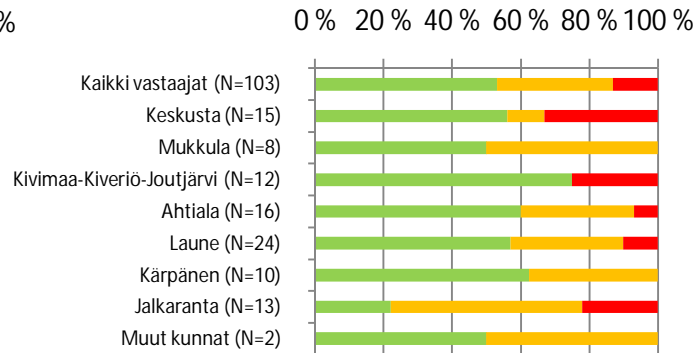
Millaiseksi arvioit metsäalueiden hoidon asuinalueellasi?

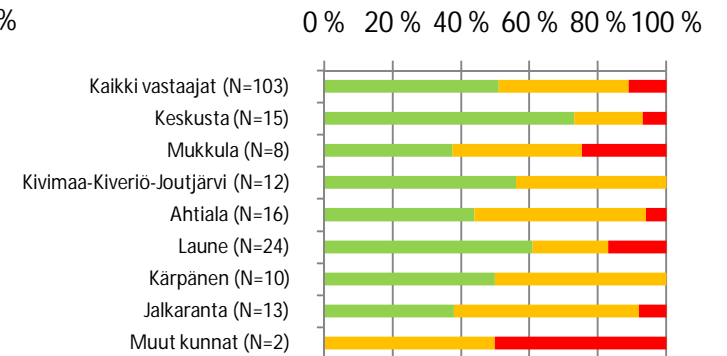
Millaiseksi rakennettujen puistojen hoidon asuinalueellasi?

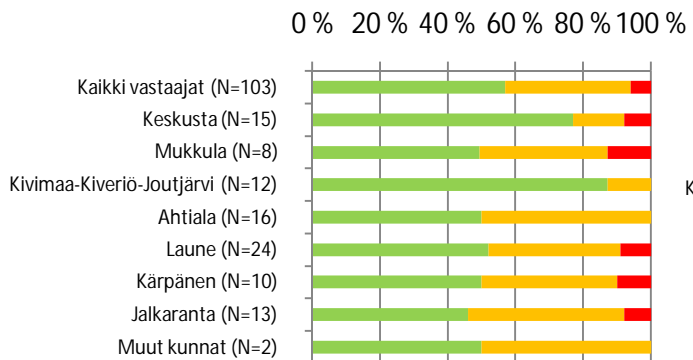
Millaiseksi arvioit peltoalueiden hoidon asuinalueellasi?

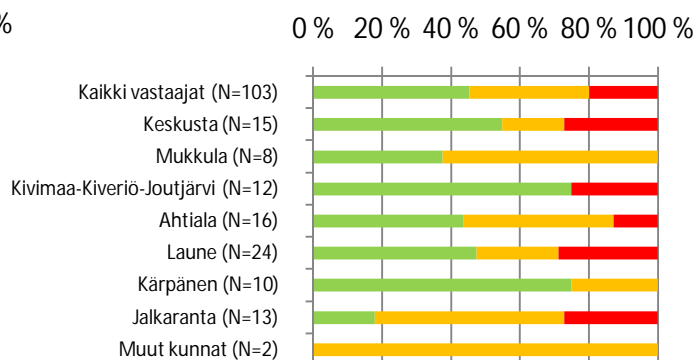
Millaiseksi arvioit ranta-alueisiin liittyvien virkistysalueiden hoidon asuinalueellasi?

Millaiseksi arvioit leikkialueiden hoidon asuinalueellasi?

Millaiseksi arvioit niittyjen asuinalueellasi?

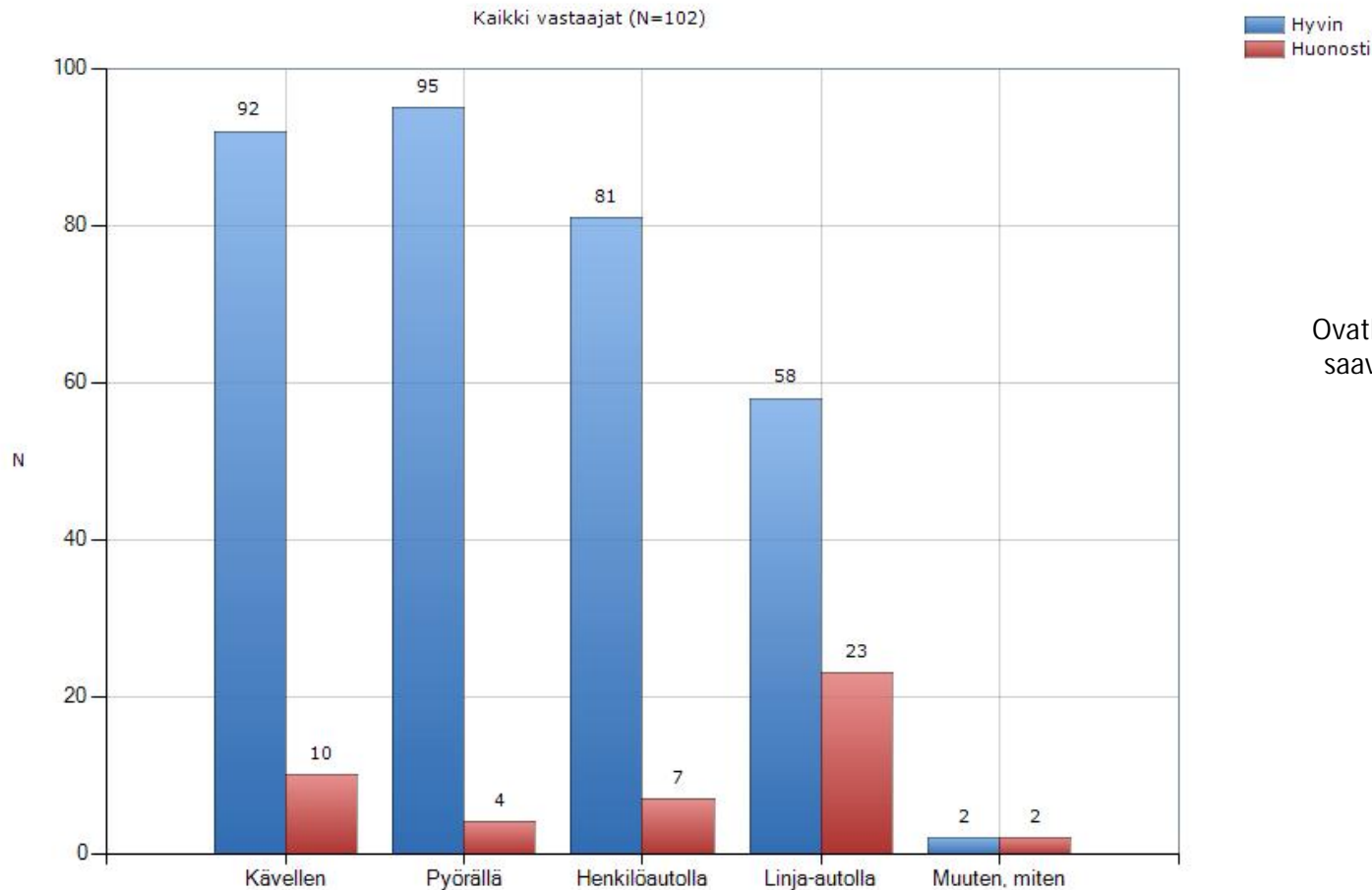

Asukaskysely, viheralueiden saavutettavuus

Viheralueiden saavutettavuutta omalla asuinalueella pidetään hyvänä. Parhaiten viheralueet ovat saavutettavissa pyörällä ja kävellen, huonoiten linja-autolla.

Erityisesti keskustassa, Mukkulassa, Jalkarannassa ja Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueella sekä ulkokunnissa vastaajat pitävät saavutettavuutta kävellen tai pyörällä hyvänä. Erittäin hyvä saavutettavuus on myös henkilöautoilla samoilla alueilla paitsi keskustassa ja Jalkarannassa, jossa jopa lähes joka viides pitää henkilöautolla saavutettavuutta huonona.

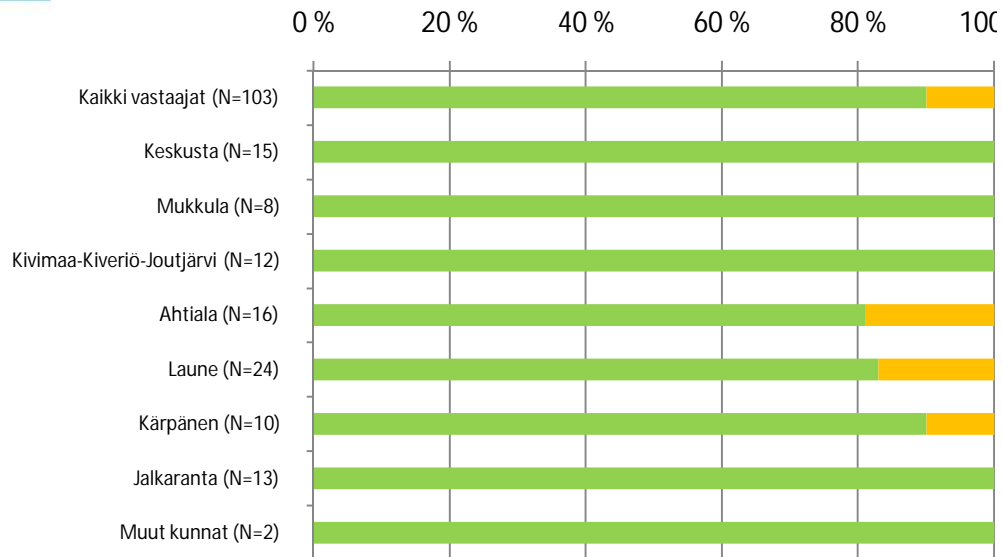
Huonoimmin viheralueet ovat saavutettavissa Ahtialassa: vastaajista huonona kävellen saavutettavuutena pitää joka viides, 6 % pyörällä saavutettavuutta, lähes joka neljäs henkilöautolla saavutettavuutta ja puolet linja-autolla saavutettavuutta.

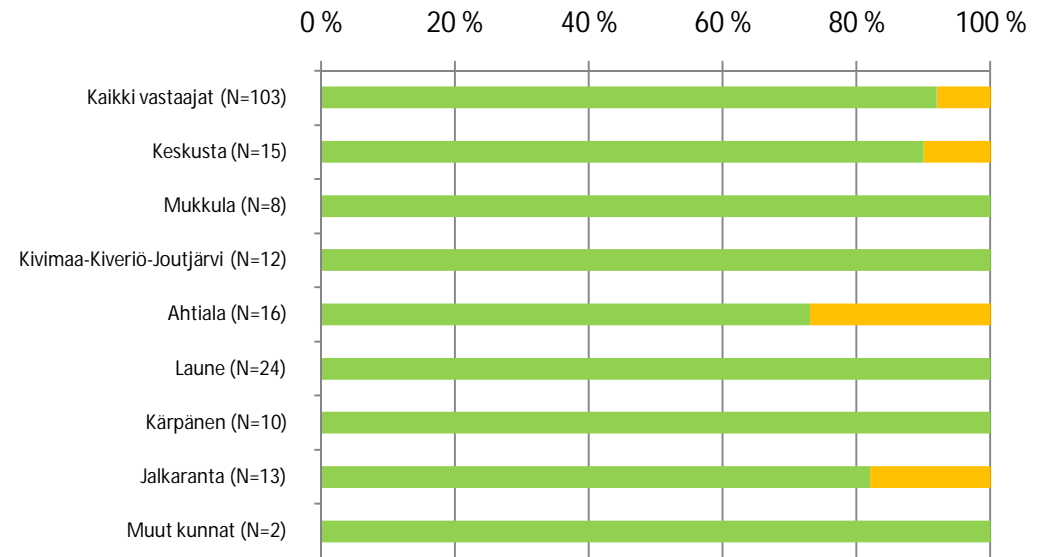
Asukaskysely, viheralueiden saavutettavuus suuralueittain

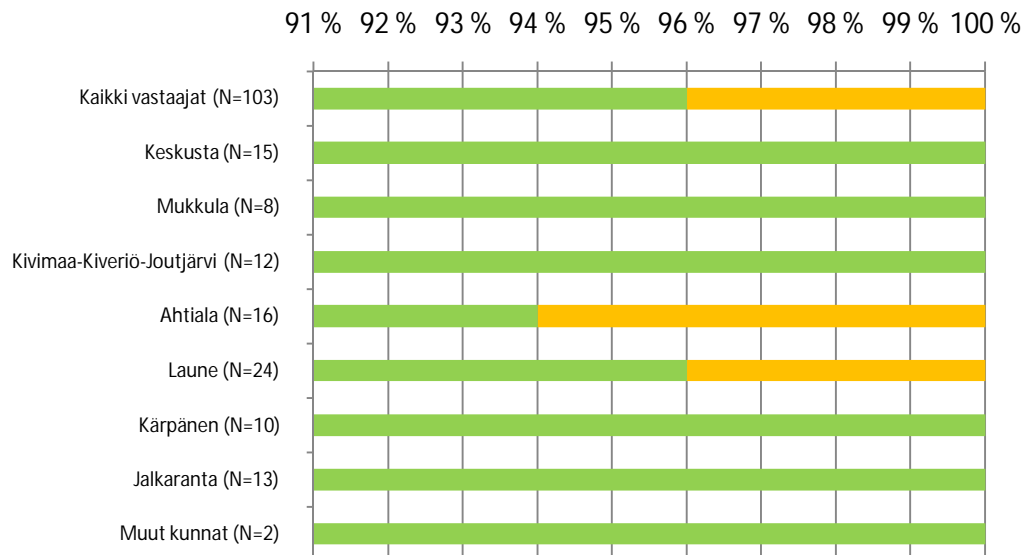
Ovatko viheralueet saavutettavissa kävellen?

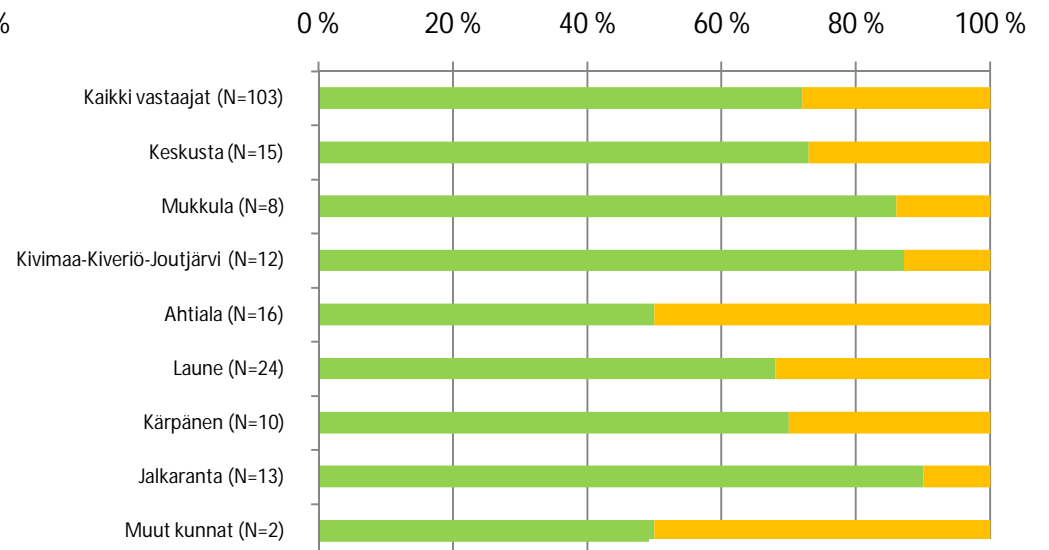
Ovatko viheralueet saavutettavissa henkilöautolla?

Ovatko viheralueet saavutettavissa pyörällä?

Ovatko viheralueet saavutettavissa linja-autolla?

Asukaskysely, viheralueiden käyttöaste kesällä

Vastaajat käyttävät kesäaikaan useimmin kevyen liikenteen väyliä / pyöräteitä. Yli 70 % vastaajista käyttää niitä päivittäin ja yli 20 % joitakin kertoja viikossa. Keskustassa, Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueella sekä Launeella niitä käytetään vielä hieman useammin kuin asuinalueilla keskimäärin. Toisaalta Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueelta löytyy myös suurin niitä harvemmin käyttävien joukko, vajaa 10 % vastaajista.

Kaksi viidestä vastaajasta käyttää lähes päivittäin myös ulkoilureittejä / puistokäytäviä ja lähes yhtä moni joitakin kertoja viikossa. Hieman keskimääräistä useammin niitä käytetään Launeella, keskustassa ja Kärpässä. Ulkoilureittejä / puistokäytäviä puuttuu vastaajien mukaan Kärpästä ja Ahtialasta.

Noin viidesosa vastaajista käyttää myös leikki- ja metsäalueita lähes päivittäin. Joitakin kertoja kuukaudessa käytetään yleisimmin liikunta-alueita ja metsäalueita. Liikunta-alueita käytetään useimmiten Kärpässä, harvimminkin Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueella. Liikunta-alueita puuttuu vastaajien mukaan Ahtialasta, Launeelta ja Jalkarannasta.

Niittyjä ja luonnonsuojelualueita käytetään yleisimmin joitakin kertoja vuodessa. Aktiivisinta niittyjen käyttö on Jalkarannassa, vähäisintä keskustassa, josta niittyjä puuttuu vastaajien mukaan eniten. Luonnonsuojelualueita käyttävät eniten Mukkulan ja Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueen vastaajat. Luonnonsuojelualueita puuttuu vastaajien mukaan erityisesti Launeelta, Jalkarannasta ja Kärpästä.

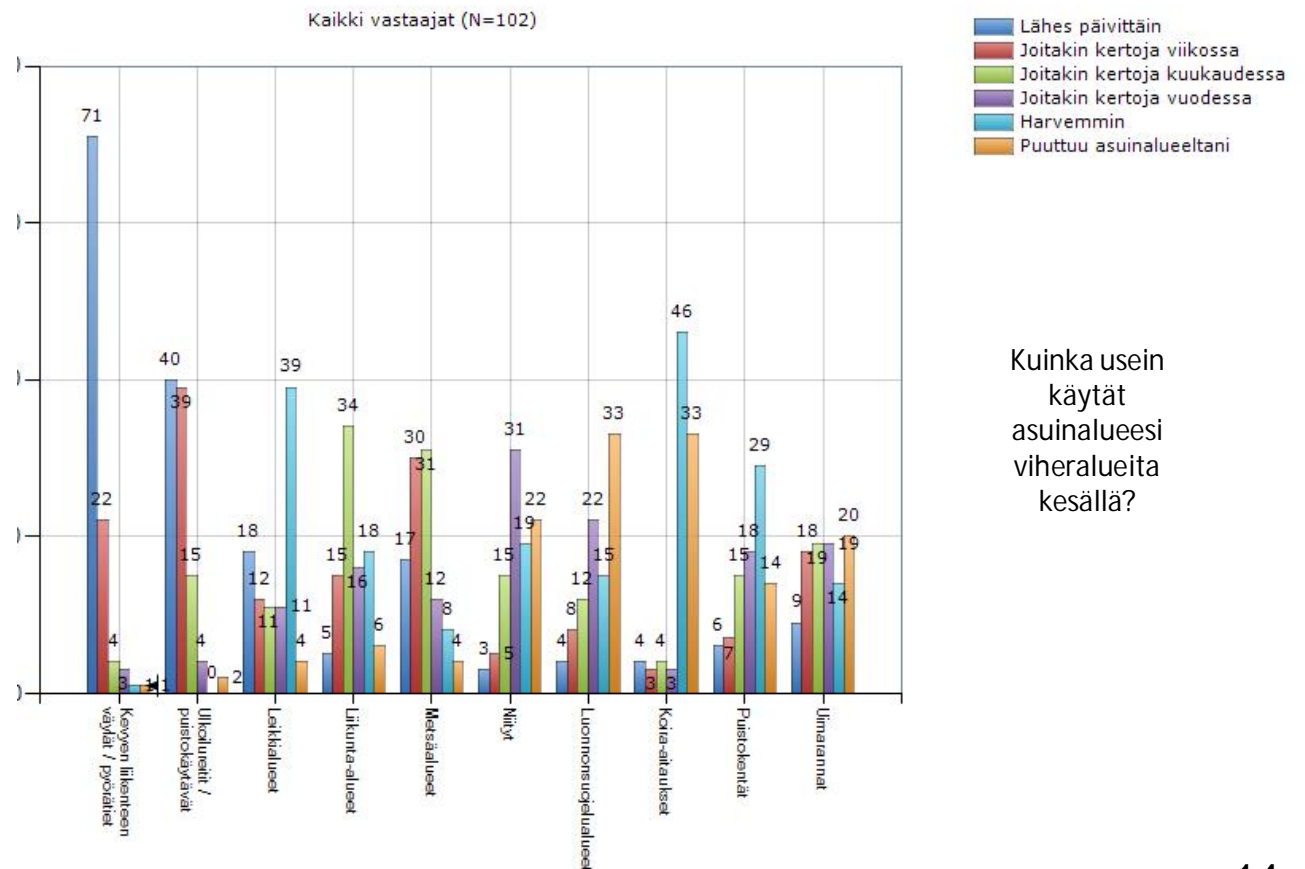
Metsäalueita käytetään useimmin Mukkulassa, vähiten keskustassa. Metsäalueita puuttuu vastaajien mukaan Jalkarannasta, keskustasta ja Launeelta.

Leikkialueita käytetään aktiivisimmin Launeella, Ahtialassa ja Kärpässä, niukkimmin Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueella. Leikkialueita puuttuu vastaajien mukaan erityisesti Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi -alueelta ja Ahtialasta.

Puistokentillä on pieni aktiivisten käyttäjien joukko, mutta valtaosa vastaajista käyttää puistokenttiä harvoin. Aktiivisinta käyttö on Mukkulassa, vähäisintä keskustassa. Puistokenttiä puuttuu eniten vastaajien mukaan Kivimaa-Kiveriö-Joutjärvi –alueelta. Paras tilanne on Jalkarannassa ja Mukkulassa.

Uimarannoilla on melko tasaisesti eri aktiivisuustason käyttäjiä. Lähes yhtä paljon on joitakin kertoja viikossa, kuukaudessa kuin vuodessakin käyttäviä. Uimarantoja käyttävät aktiivisimmin Ahtialan ja ulkokuntien vastaajat, vähiten keskustan alueelta vastanneet. Suurin puute uimarannoista on Launeella.

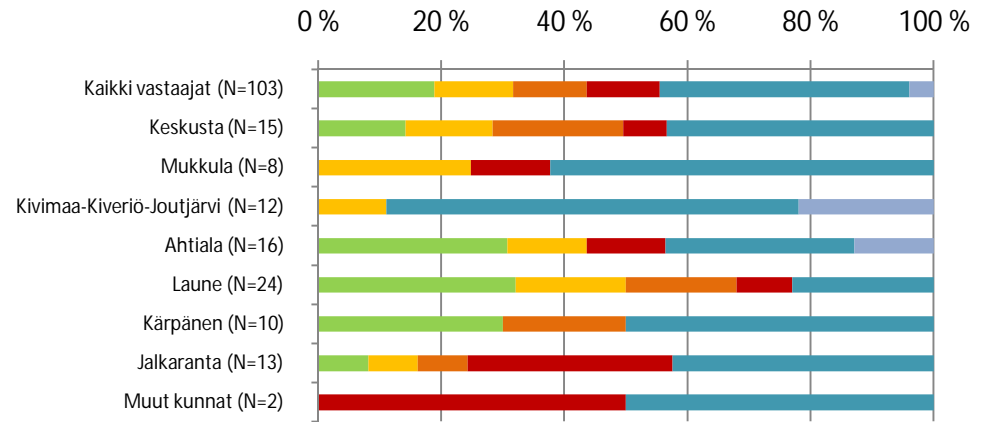
Useimmiten asuinalueelta puuttuu koira-aitauksia ja luonnonsuojelualueita sekä uimarantoja ja niittyjä.

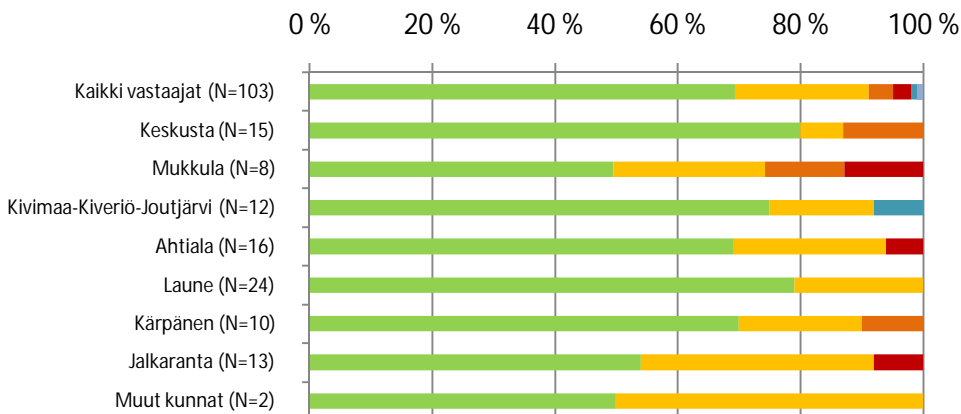
Asukaskysely, viheralueiden käyttöaste kesällä suuralueittain 1/2

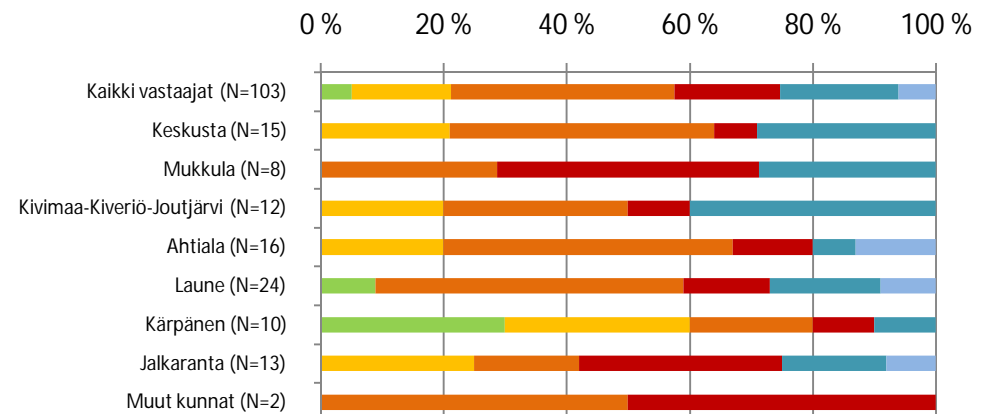
Kuinka usein käytät asuinalueesi leikkialueita kesällä?

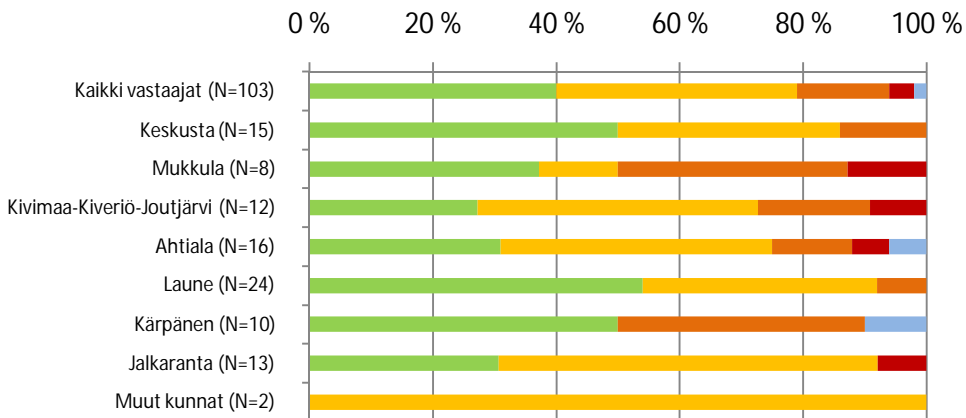
Kuinka usein käytät asuinalueesi kevyen liikenteen väyliä / pyöriteitä kesällä?

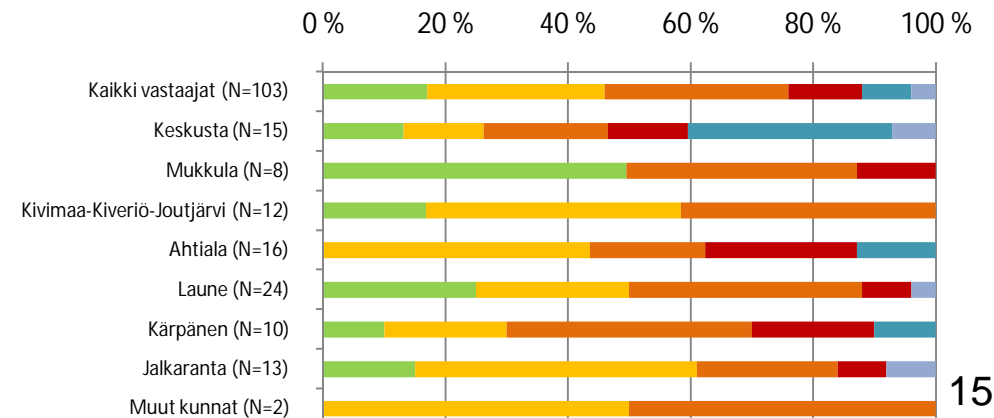
Kuinka usein käytät asuinalueesi liikunta-alueita kesällä?

Kuinka usein käytät asuinalueesi ulkoilureittejä / puistokäytäviä kesällä?

Kuinka usein käytät asuinalueesi metsäalueita kesällä?

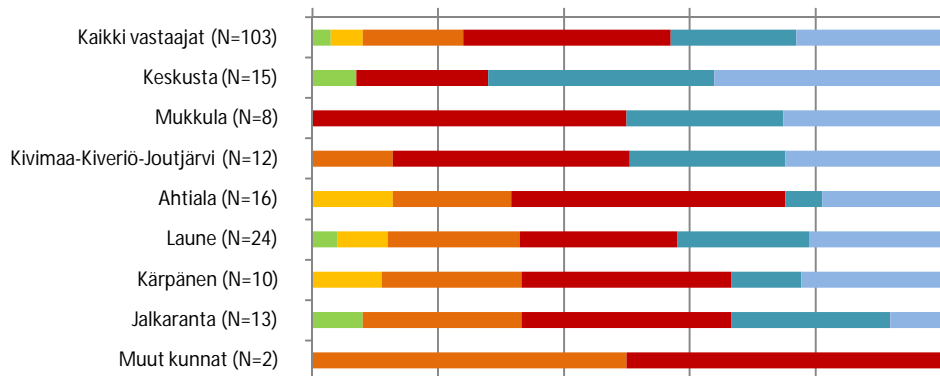

Kuinka usein käytät asuinalueesi koira-aitauksia kesällä?

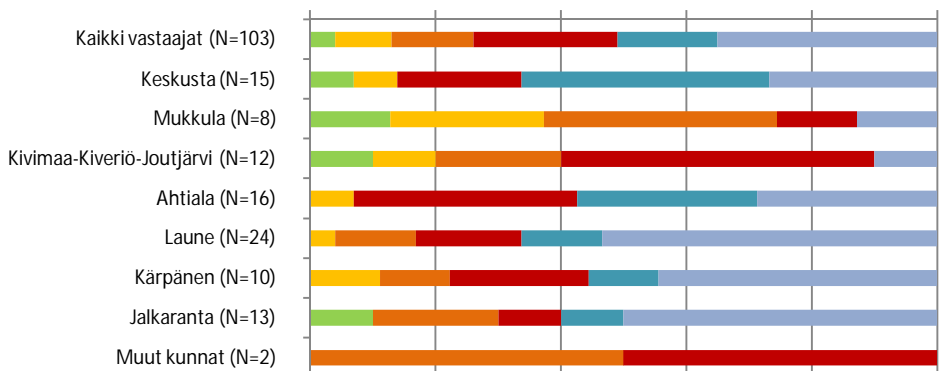
Kuinka usein käytät asuinalueesi niittyjä kesällä?

0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %

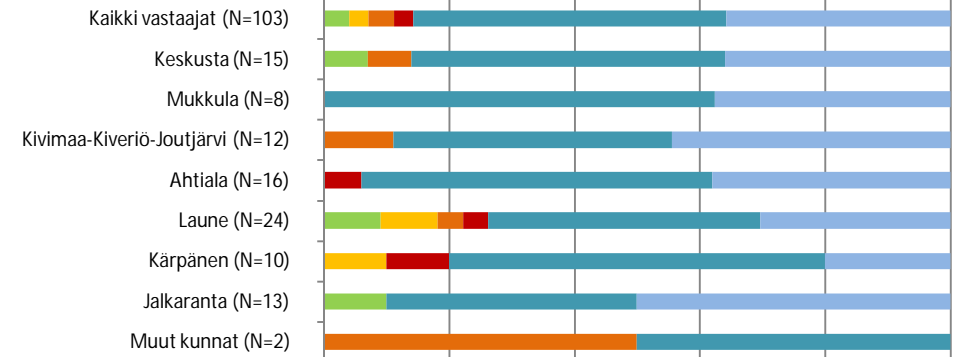

Kuinka usein käytät asuinalueesi luonnonsuojelualueita kesällä?

0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %

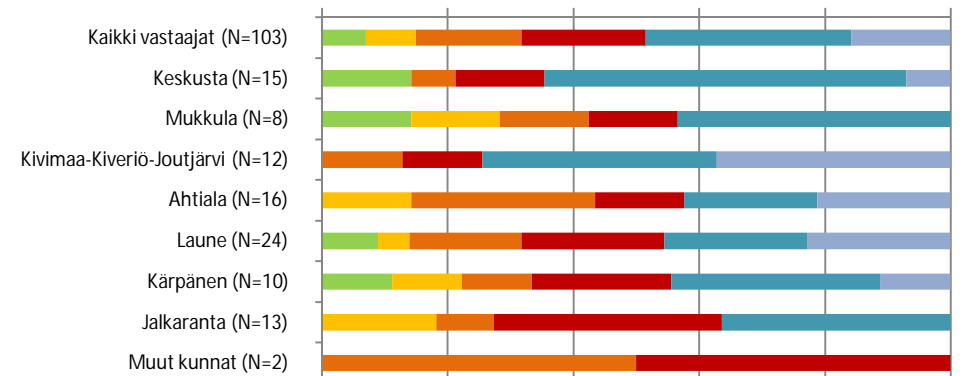

0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %

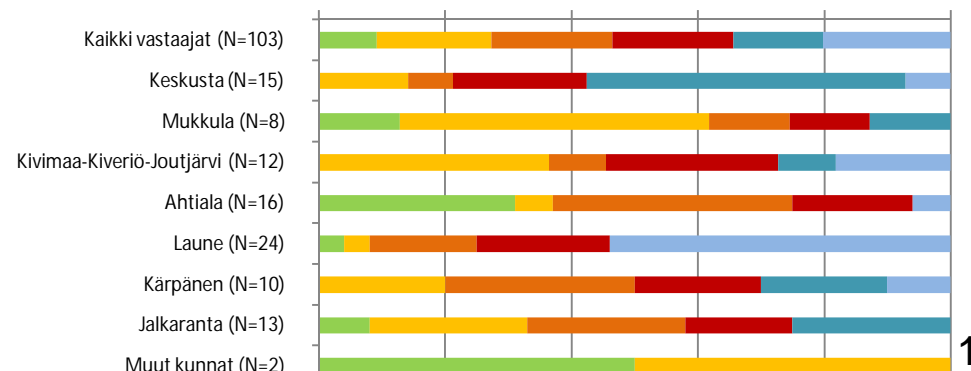
Kuinka usein käytät asuinalueesi puistokenttiä kesällä?

0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %

Kuinka usein käytät asuinalueesi uimarantoja kesällä?

0 % 20 % 40 % 60 % 80 % 100 %

Asukaskysely, viheralueiden käyttöaste talvella

Talviaikaan virkistysalueiden käyttöaste hieman vähenee, mutta eri viheraluetyyppien käyttöprofiili pysyy kesään verrattuna melko samankaltaisena. Erityisesti viheralueet, joita käytetään kesäaikaan käytetään joitakin kertoja kuukaudessa, muuttuvat talviaikaan harvemmin käytetyiksi.

Vastaajat käyttävät talviaikaan useimmin kevyen liikenteen väyliä / pyöriteitä ja hyvin usein myös ulkoilureittejä / puistokäytäviä, joskin hieman harvemmin kuin kesäaikaan.

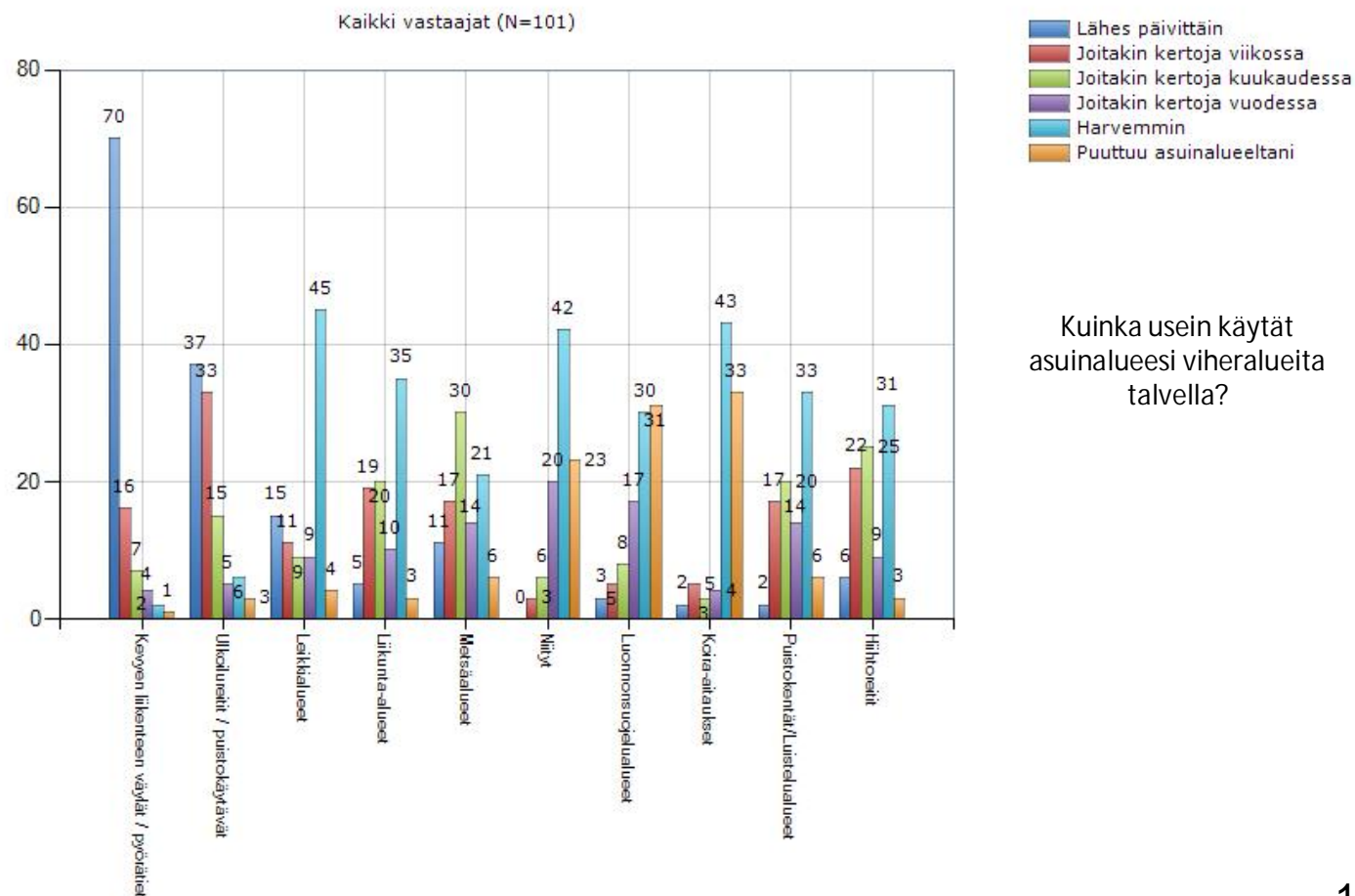
Hiihtoreiteillä on vastaajien perusteella tasainen aktiivikäyttäjien joukko, 53 kpl vastaajista käyttää hiihtoreittejä joitakin kertoja kuukaudessa tai useammin. Toisaalta 30 % vastaajista kertoo käyttävänsä hiihtoreittejä harvemmin.

Liikunta-alueiden viikoittainen käyttö lisääntyy talviaikaan, mutta muutamia kertoja kuukaudessa käyttävien määrä putoaa tuntuvasti, ja harvoin käyttävien joukko kasvaa.

Metsäalueiden käyttö on aktiivista ympäri vuoden, tosin talvisin päivittäinen ja viikoittainen käyttö hieman vähenee, ja harvemmin käyttävien joukko kasvaa.

Koira-aitauksilla käyttöaste pysyy melko samanlaisena kesät talvet.

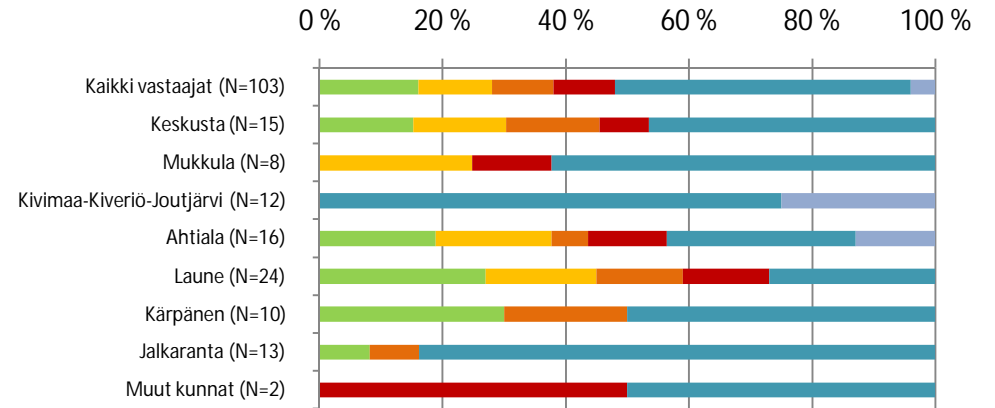
Leikkialueiden käyttöprofiili pysyy samankaltaisena kesällä ja talvella, mutta käyttöaste hieman pienenee talvikaudella.

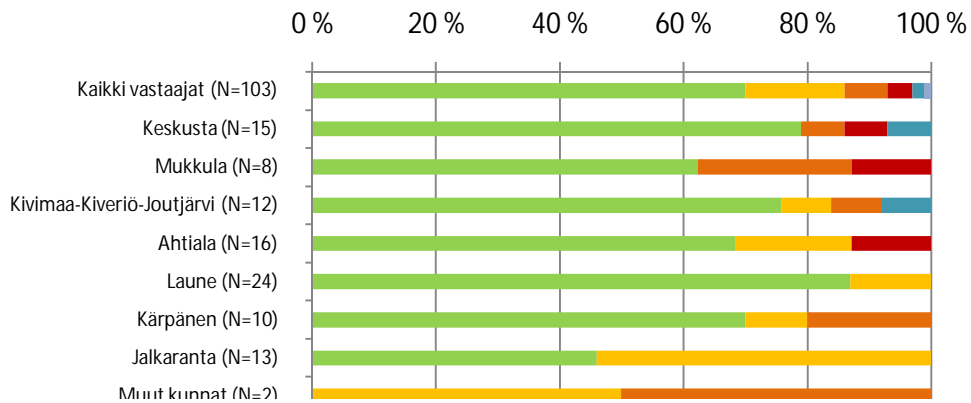
Asukaskysely, viheralueiden käyttöaste talvella suuralueittain 1/2

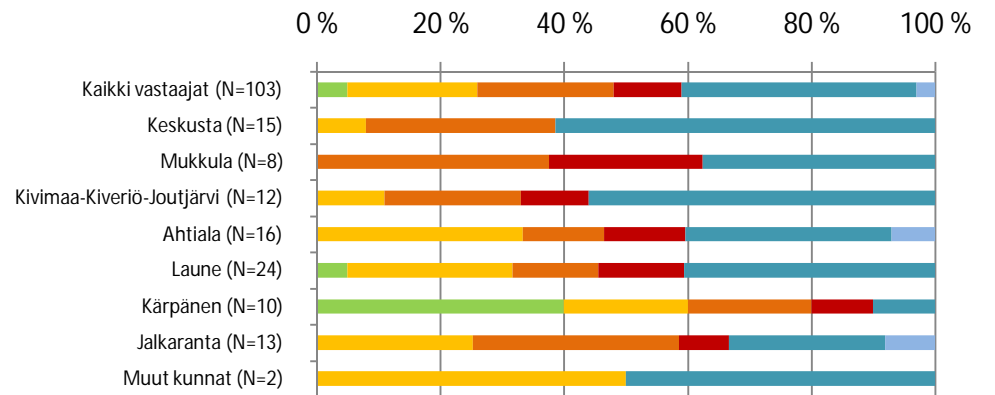
Kuinka usein käytät asuinalueesi leikkialueita talvella?

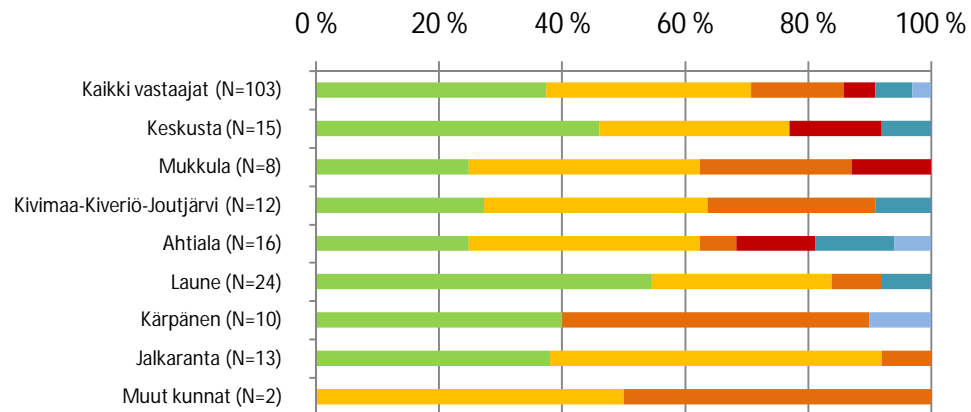
Kuinka usein käytät asuinalueesi kevyen liikenteen väyliä / pyöriteitä talvella?

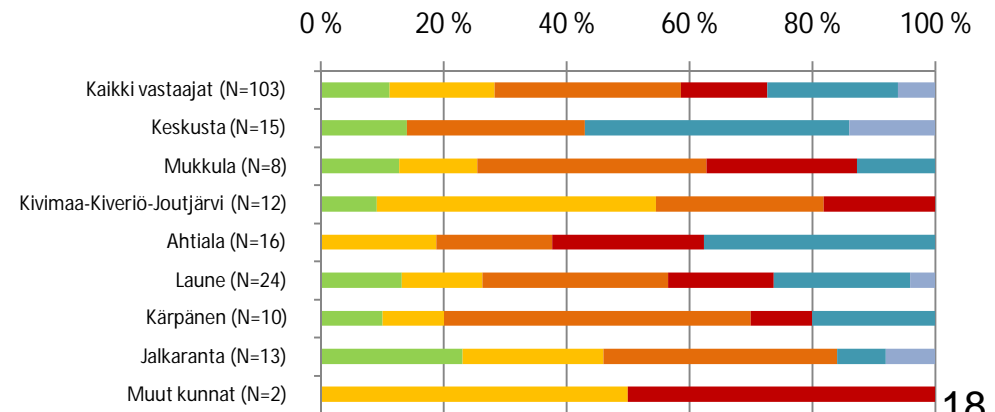
Kuinka usein käytät asuinalueesi liikunta-alueita talvella?

Kuinka usein käytät asuinalueesi ulkoilureittejä / puistokäytäviä talvella?

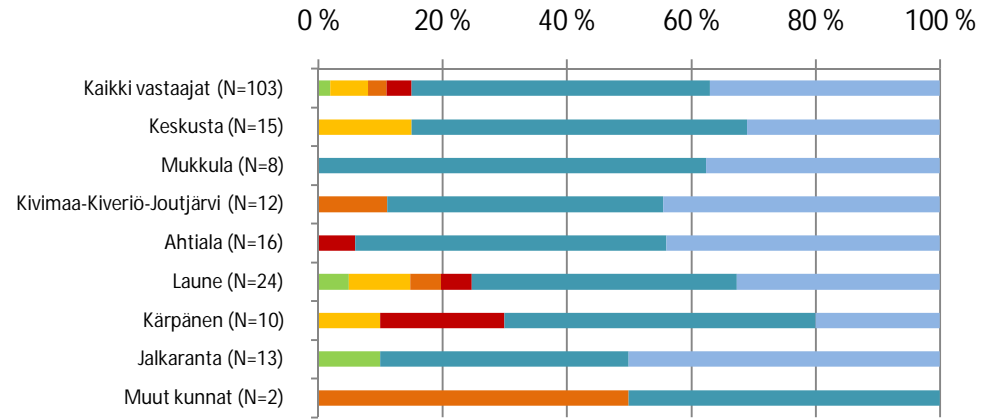

Kuinka usein käytät asuinalueesi metsäalueita talvella?

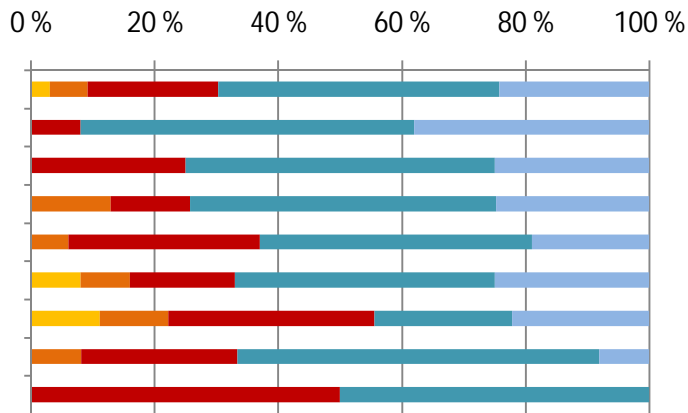

Asukaskysely, viheralueiden käyttöaste talvella suuralueittain 2/2

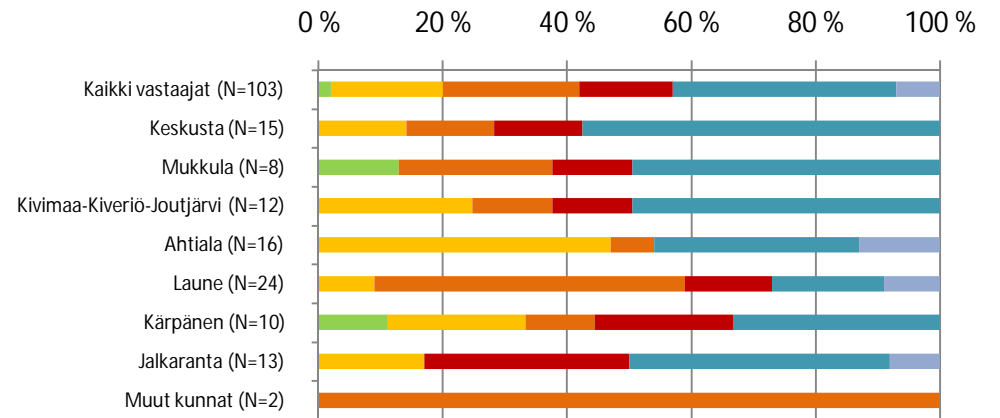
Kuinka usein käytät asuinalueesi koira-aitauksessa talvella?

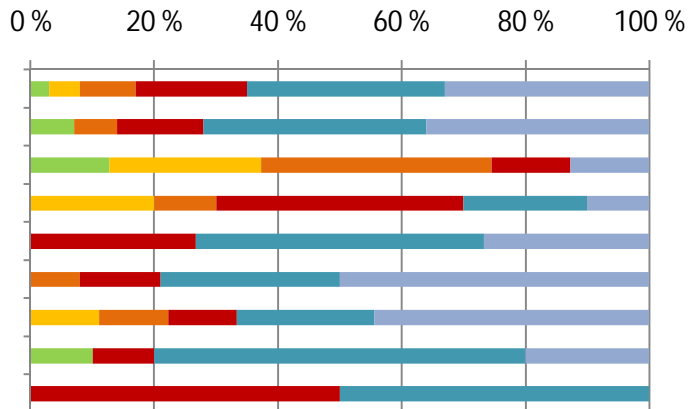
Kuinka usein käytät asuinalueesi niittyjä talvella?

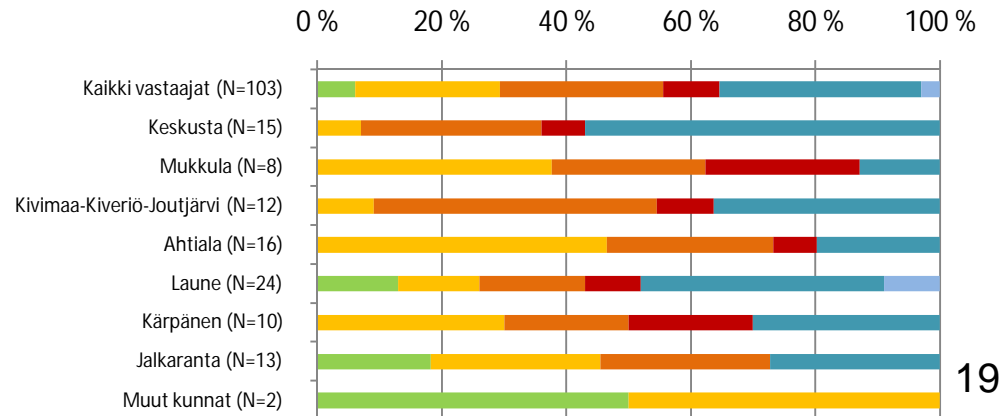
Kuinka usein käytät asuinalueesi puistokenttiä talvella?

Kuinka usein käytät asuinalueesi luonnonsuojelualueita talvella?

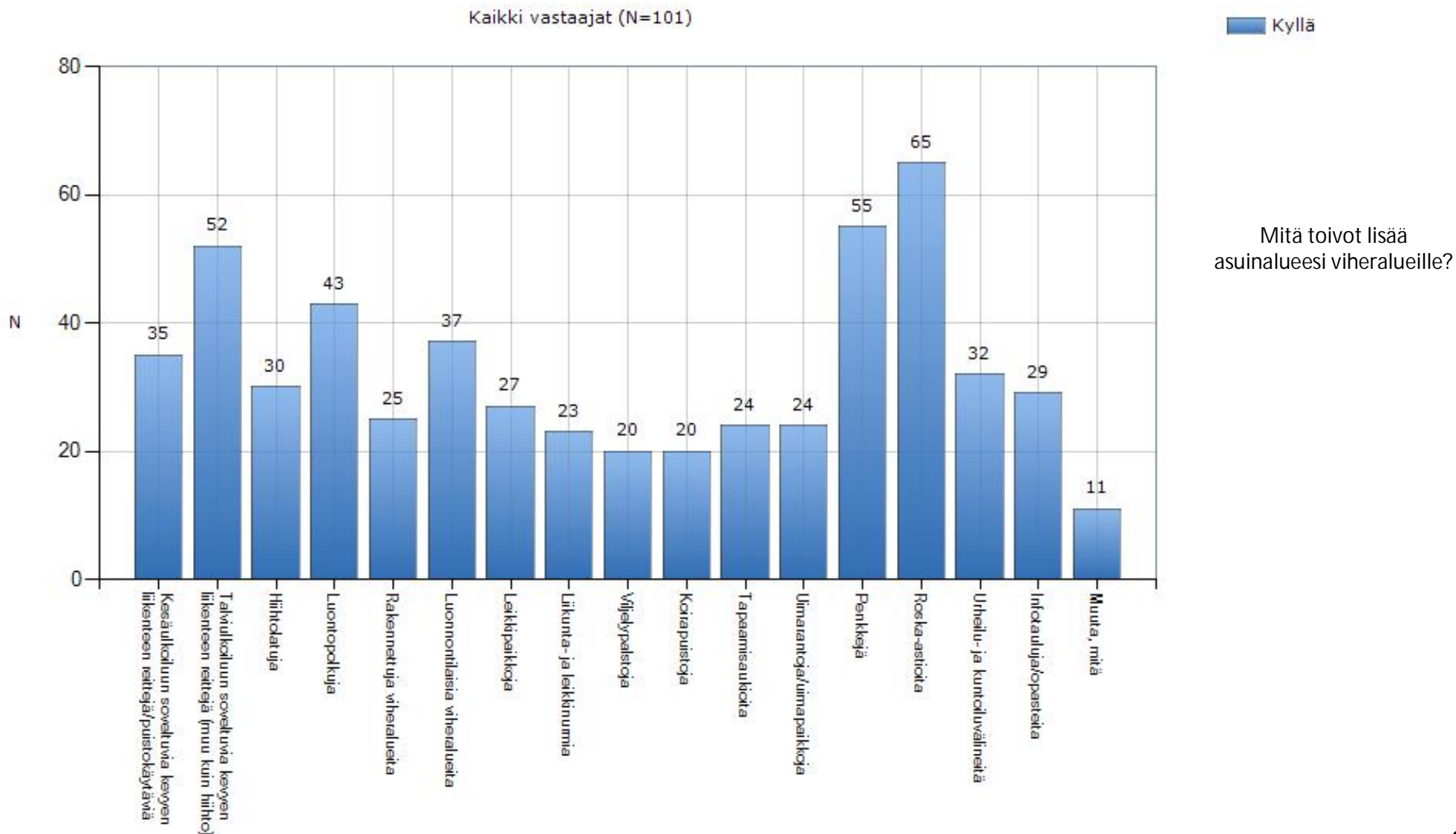

Kuinka usein käytät asuinalueesi hiihtoreittejä talvella?

Asukaskysely, mitä toivot lisää? Yhteenveto

Eniten vastaajat toivovat viheralueille lisää roska-astioita, penkkejä ja talviulkoiluun soveltuvia kevyen liikenteen reittejä (muu kuin hiihto). Myös luontopolkuja ja kesäulkoiluun soveltuvia kevyen liikenteen reittejä / puistokäytäviä toivotaan yleisesti. Muuta virkistysvarustuksen nostoa toivoo vähintään viidesosa vastaajista.

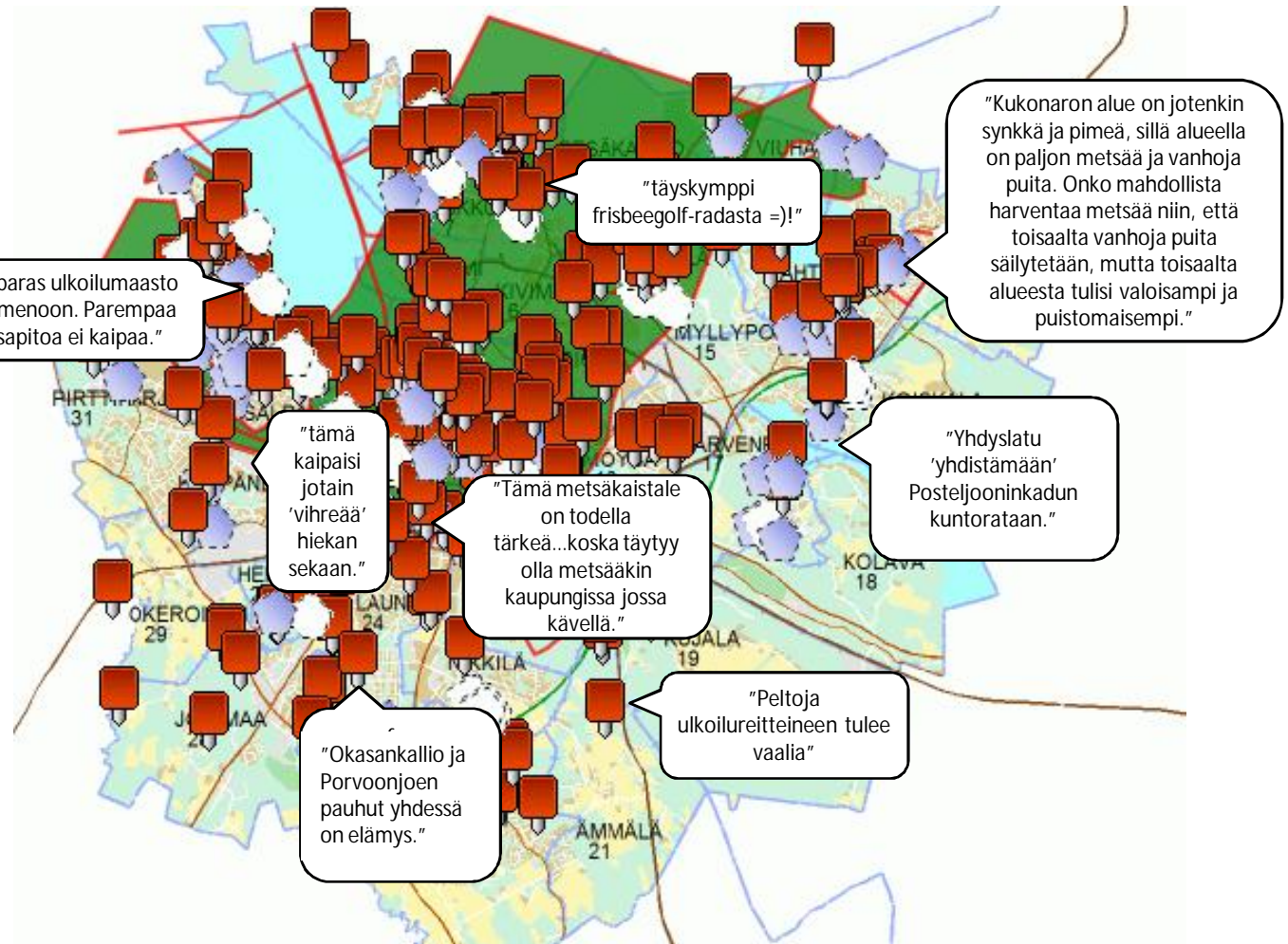

Asukaskysely, Merkitse kartalle –osuus (= ePalaute)

Yhteenvedo

ePalautteen kautta palautetta antoi 212 vastaajaa. Vastaajat kertoivat mielipaikoistaan, kauniista ja säilyttämisen arvoisista luonnonpaikoista sekä kehittämiskohteista. Lisäksi vastaajat antoivat viheralueiden hoidosta ruusuja ja risuja.

Yleisesti viheralueiden hoitotason nostoa toivottiin, toisaalta osa toivoi viheralueiden luonnonmukaisempaa hoitoa ja suojelualueiden määrän nostoa. Reitistöjen kehittämistä toivottiin monin paikoin. Roskaisuus, häiriköinti ja ilkivalta koettiin ongelmaksi.

Palautteiden sijainti